

Wychodzi codziennie prócz Niedzieli i świąt uroczystych. Prenumerata przyjmuje się w Księgarni St. Gieszkowskiego przy ul. Grodzkiej Nr. 117.

Kwartalna przedpłata na Gazetę Krakowską wynosi Złr. 4. — Miesięczna Złp. 6. — Prenumeratę przyjmują wszystkie Urzędy Pocztowe.

GAZETA KRAKOWSKA.

Wiadomości Polityczne.

Austria.

Wiedeń 3 Lutego. Ministerium publicznego oświecenia rozporządziło w dalszym ciągu prowizorycznych dekretów względem reorganizacji wyższych szkół, co następuje:

1. Prywatni docenci, którzy przepisom z d. 19 Grud 1848, l. 8175 uczynili zadość i dawali prelekcye, są uprawnieni do wydawania zaświadczeń frekwencyjnych i klasyfikacyi. Zaświadczenia te mają takie same prawne znaczenie, jak atestata rzeczywistych profesorów, przypuściwszy, że tam gdzie idzie o tak zwane dotychczas obowiązujące przedmioty, prelekcye prywatnych docentów wyrównują do zamiaru i objętości prelekcjom profesorów publicznych. Czy i jak dalece tej powinności zadość uczyniono, ma nad tem czuwać i rozstrzygać gremium nauczycieli.

2. Korporacye nauczycielskie, którym poruczono bezpośrednio zakładów naukowych kierunek, odpowiedzialne są za to, aby, jak każdy publiczny profesor, tak i każdy prywatny docent uczył odpowiednie zamiarom wyższych naukowych zakładów i według tego postępował sobie w swych stosunkach z uczniami. Przeto treść prelekcji nie może zmierzać do dowcipnej rozmowy lub wzruszeń krasomowczych, lecz ma być umiejętnością, by nauką rozum rozwijać. Następnie ma zasilać ducha szczerzej wolności, a tém samém ducha prawności najściślej, o ile to w przedmiocie jest zawarte, a nie dozwalać tamować swobody umysłu.

Gremia nauczycielskie mają prawo i obowiązane są dawać na to ścisłą bacność, a w potrzebnym razie w karniej drodze użyć prestrógi, nagany a nawet niezwłocznej suspenzyi prawa uczenia; tę ostatnią jednak należy natychmiast ministerium oznajmić.

Dnia 2 Lutego. Paragraf w projekcie dziesiąty przyjęła izba z maleńką, ale bardzo ważną odmianą. Zamiast powiedzieć: „przesiedlenie dzieje się według prawa gminnego“ wyrażono: według „oznaczeń — porządków — statutów (*Ordnungen*) po gminach.“ To znaczy: najważniejsze prawo obywatela nie ma podlegać jednemu prawu państwa, ale stutysiącom obyczajów po gminach. Obywatelstwo austriackie ma być zatem obywatelstwem in partibus infidelium. Wolno przezeń i miastu i miasteczku i wsi nie znać prawa ogólnego, lub je spotwarzać, i zamknąć bramy jednemu, bo się mu, jego rzemiosło, drugiemu, jego religia, lub co innego niepodobało. Wolno ci mówić, myśleć, modlić się, wolno ci przy broni chodzić i towarzystwa szczepić i rozkrzewiać; to wszystko mam w prawach zasadniczych, ale szukaj sobie miejsca gdzie będzie taki obyczaj.

Nie zapieramy się konieczności przyznania i gminom pewnego głosu, gdy się ktoś do niej przesiedla; ale nie chcemy by ten głos gmin był bezwzględny. Prawo gmin ustalić powinna ustawa państwa, ale nie ustawa gmin samych; a państwu pozostawać musi wolność zmieniania ustawy według potrzeby.

Pracowano przy paragrafie pierwszym uzasadnić teoryę, że cała władza z ludu pochodzi; teraz zdaje się jak gdyby chciano postanowić: cała władza z gmin wypływa. Lecz przeciw temu zastrzegamy się uroczyście.

Życzymy sobie swobodnego gminnego prawa, a w nim jak najmniej teoryi, tém więcej praktyki. Chcemy na mocy przepisów na dać gminom swobodę i wolność, ale nie gmina. Gminie będzie do brze, jeżeli w ruchu swoim nie ścieśniona; ale gdzie państwa szukać

jeżeli gmina samasób prawowładna? — Mielibyśmy państwa w państwie.

Gazeta Wiedeńska z 1 Lutego przynosi obwieszczenie barona Welden następującej treści: Wypadki ostatnimi czasy w Wiedniu, mianowicie powtarzające się ciągle strzały na wojskowych, i wykrywane coraz nowe utajone składy broni, powodowały F. M. L. hr. Welden do postanowienia kary pieniężnej od 1,000 do 20,000 zr. sr. na te gminy, gdzie odtąd ukryta broń lub amunicya wynalezioną zostanie. Wyznaczono jeszcze dalszy 48 godzinny termin dla dobrowolnego złożenia broni, po którego upływie za ukrywanie — jeżeli takowe podczas rewizyi przez sądy miejscowe na jaw wyjdzie, zapada od zwierzchności kara pieniężna i aresztu, w razie zaś wykrytej podczas rewizyi domowej przez komisją wojskową broni lub amunicyi, ulegnie winny doraznemu sądowi. Kary pieniężne jednotlivych osób mają wpływać do kasy gminnej, kary zaś pieniężne od gmin będą publicznym instytutom przysądzone.

Ponawiane od niejakiego czasu zamachy na życie straż odosobnionych i sztyldwachów, spowodowały generała Gubernatora bar. Welden do wydania następującego obwieszczenia.

„Zasze ostatnimi czasy skrytobójcze zamachy na straż i pojedynczych żołnierzy okazały konieczność przywołać w pamięć sztyldwachom przepis dziesiątego wojennego artykułu, w moc którego robi się natychmiast użytek z palnej broni przeciw osobom, które w podejrzany sposób do sztyldwacha się zbliżą i na trzykrotne jego zapytanie nie odpowiedzą.

A, że w ciągu upłynionej nocy dwa razy taki przypadek się wydarzył, przeto wojskowe i cywilne gubernium spowodowane jest zwrócić uwagę publiczności na konieczność tego rozporządzenia, i oraz na smutne skutki, jakie na siebie ściąganie ten, kto by z jakiegokolwiek złośliwego zamiaru bezpieczeństwu sztyldwachów zagrażał.

Zresztą zalecono wprawdzie jak największą bacność wojsku; luboć przez tak liczne podłe zaczepki w najwyższym stopniu jest rozjątrzone, nakazano mu jednak, aby tylko w chwili nagłego niebezpieczeństwa robiło z swego prawa użytek.

Wiedeń d. 1 Lutego 1849.

Niemcy.

Monachium 30 Stycznia. Wezwaoie ministerium do oświadczenia się w izbie względem stosunku Bawaryi do rządu centralnego wyłożył dziś minister prezydent zasady, według których ministerium postępuje. „Według przepisów w statucie organicznym państwa naszego nie wolno ministerstwu dopuszczać się zmiany w ustawach konstytucyi, ani dozwalać zaprowadzenia nowych powszechnych praw względem wolności osób i majątku obywateli bez zasięgnięcia rady i przyzwolenia zastępców kraju całego. Z tąd też wypływa, że dopiero po uzyskaném pojednaniu konstytucyi wyszłej z obrad frankfurtskich, z konstytucją i z władzami pełnomocnymi w Bawaryi, będą mogły wyroki rządu centralnego otrzymać powagę prawomocną w Bawaryi, i wtedy dopiero ministrowie do uroczystego przystąpią obwieszczenia. Ministerium państwa widzi w prawach zasadniczych Rzeszy węgiel budowy społecznej jedności i potęgi Niemiec, ale oświadczyć oraz winno to, co przez pełnomocnika swego już ministerstwu rzeszy niemieckiej oznajmiło: *Mało* który naród w Niemczech posiada tak wielkie swobody i prawa jak w Bawaryi, i już od dawna obowiązujące zostają tu te rozporządzenia i ustawy, jakie zasadnicze prawa z sejmu frankfurtskiego zapowiadają. W Bawaryi prawo patronatu *zniesione*, stosunki poddanicze rozwiązane, prawo łowieckie na cudzym gruncie powściągnię-

ne, subdytela rolnicza oswobodzona, prawo gromadzkie dozwolone wolność prasy nadana, innym swobodom otworzona jest droga na sejmie, różnicy zaś co do istoty nie mają swobód wyrażonych w prawie zasadniczym niemieckim; jeżeli jaka różnica zachodzićby mogła, byłaby tylko co do formy; ale właśnie odmiana form powzięta być może w drodze konstytucyjnej, w zgodzie między koroną a stanami, bo tak każe konstytucya sama, i przysięga na konstytucyę państwa złożona.

Hanower 1 Lutego. Dziś hr. Bennigsen prezydent rady ministrów otworzył sejm stanów hanowerskich mową w imieniu króla, chwając na wstępie statek, wierność i wzorowe zachowanie się obywateli państwa w chwilach powszechnego wstrząśnienia w Niemczech. A pewien tój przychylności ludu, spokojnie oczekuje monarcha ukończenia spraw niemieckich. Sam ze swój strony nie będzie skąpić poświęcenia dla dobra ogółu Niemiec, byle tylko konstytucya tam w ten sposób urządzoną została, by krajowi własne ciężary nie dolegały, a wewnętrzna swoboda, ograniczenia w rozwoju swym nie doznała. Spodziewać się jednak może postępu jak najlepszego, teraz gdy jeden z pierwszych rządów niemieckich podjął się pracy pojednania zachodzącej niezgody, a monarcha sam nasz szczególną dla dobra Niemiec pociechą, do tego od siebie gorliwie się przyłoży. — W nadziei najpomyślniejszych skutków przełożone PP. będą projekta ku poprawie sądowniczych władz i administracyjnych, ku lepszemu urządzeniu miast i gmin, kościoła i szkoły, niemniej projekta do praw szczególniejszej wagi. Duch prawej swobody i miłości ojczyzny kierować będą obradą waszą, a stworzycie dzieła na wieki potomne udzielające błogosławieństwo krajowi.

A z y a.

Latem jeszcze zapowiedziana wyprawa angielska na Pendżab, rozpoczęła się istotnie w listopadzie r. z. Dziennik *Sun* przedstawia główne wypadki jak je z listów i z gazet pozbierał w treści następującej: „Spotkanie było nad rzeką Czenab, koło Ramnaguru. — Groźny Sirdar Szir Singh stał na czele nieswornej tłuszczy z 35,000 ludzi najwięcej, a Lord Hugh Hough wprowadził 23,000 dobrze uzbrojonego i wprawnego wojska. Do 20 listopada utrzymywano się odpornie póki siły nie były zebrane; a 22 przed wschodem słońca rozpoczęto krwawą rozprawę, i istotnie krwawą, bo nie dopatrzysz jak się zdaje dokładnie zastępów nieprzyjacielskich, stracili Anglicy w zasadce do sta ludzi, i kilku znacznych oficerów. Walka trwała 35 minut, zwinęto wojsko, i stanęli przed Ramnagurą aż do dnia 3 grudnia. Ztąd upatrzysz porę ruszył jen. Thackwall za rzekę Czenab oskrzydłając nieprzyjaciela, podczas gdy frontem podsuwała się piechota. Mimo natężonych sił Szir Singha nie mogli Sikhowie podołać natarczywości Thackwalla, ulegli, a w obawie zupełnej porażki, wysadzili swoje magazyny w powietrze, sami zaś w głąb kraju się zwrócili. Thackwall ruszył w pogoń za nimi z swą kawaleryą, i oddziałem ułanów i dragonów Gilberta, ażeby przeszkodzić by się Szir Singh niepołączył z siłą ojca swego Czuttur Singh. Realnych korzyści z wygranej wprawdzie nie wiele; sześć dział i słoń Szir Singha samego dostały się Anglikom, ale przybyło ducha wojsku, a trwoga utrzymuje w pokorze dalsze miasta i prowincye że wiary zaprzysiężonej Anglikom nie łamią.

ROZMAITOŚCI.

Krzyżyk Złoty.

(Ciąg dalszy.)

»Zamilczcież już raz zamilczcież obiedwie!« zawołał zniecierpliwiony Eugeniusz. »Poszalałyście dziewczęta... Dla czegoż nie mam iść od was Ludwiko! Krystyno! uspokójcie się i rozważcie: po ośmiu latach powrócę, a jeżeli wtedy siostry mojej, i mojej kochanki nie zastanę, cóż mi pozostanie w życiu? Powiedźcież? azaliż i ja mam się zabić? nie mamże, a bym jako lew się potykać, pamiętki o was w głębi serca mego nosić? Zaczne dusze, pozwólcie mi odjechać — czas upływa i wszystko przejdzie.«

»Czas upływa i życie upływa także,« odpowiedziała Krystyna. »Masz przykład na Stefanie który poszedł z tąd Bóg wie gdzie.

Milczże już, milcz dziewczyno!« przerywając jej mowę, i kładąc dłoń jej na usta, rzekł Eugeniusz.

»Nie będę milczała. Czy nie znasz Pułkownika. A kiedy się ma Pułkownika, więc się idzie do niego, pada się przed nim na kolana, i mówi się grzecznie i pięknie: Łaskawy Panie Pułkowniku, ja nie chcę pójść do was, ponieważ nie chcę umierać. Mam siostrę i żonę, które bezemennie żyć nie mogą, i które chcą się z rozpaczy w przepaść lub rzekę rzucić. Każ mnie Panie bić, katować, każ mię zamknąć do więzienia, a ja przecież nie pójdę ztąd. Wiedz o tem, Panie, że nie mam żadnego prawa opuszczać moją siostrę Krystynę, która tego nie chce, abym ja był w wojsku, i która cię przeklnie Panie, jeżeli mię odesłesz.«

»A toby ze mnie piękny był!« odpowiedział Eugeniusz, nie mogąc wstrzymać się od śmiechu.

»Szkaradny bracie!« zawołała z płaczem Krystyna, i rzuciła się w objęcie Ludwiki. Przez chwilę milczeli wszyscy troje, ja, siedząc na drzewie byłem głęboko wzruszony, i tak mocno wszedł w ich smutne położenie, że o swoim zupełnie zapomniałem. Krystyna przyszła tymczasem do siebie, i była już widocznie spokojniejszą.

Boże mój!« zawołała, »czyliżto nie ma żadnego człowieka, żadnego towarzysza, któryby tak był dobrym, i tak grzecznym, aby ciebie zastąpił? Wszakże inni miewają zastępców. O. jakżebym ja twojego zastępcę z serca i duszy kochała!«

»Łatwo tobie o tem mówić,« rzekł nowo zaciężny młodzieniec, »nie trudno byłoby i o zastępcę, ale na to potrzeba pieniędzy, a potrzeba ich natychmiast bo — jutro...«

— A więc oddam ci wszystko, co tylko mam — i nie sobie nie zostawię, — rzekła Krystyna, — nawet mój krzyżyk złoty, moje koleczki, moje jedwabne chustki, kołnierzyki, wszystko oddam temu kto za ciebie na wojnę pójdzie.«

— Dobra sestro! wszystko nie okupi człowieka! — rzekł Eugeniusz.

Krystyna rzekła długo się namysławiając, a potem ujawszy brata swego za rękę rzekła do niego: »Ależ ja przeciesz warta jestem człowieka, i więcej zapewne niż człowieka: to i mi sam przyznać musisz! A więc jemu się oddam, jemu się poświęcę. powiem mu: Słuchaj, zastąp mojego brata, a ja twoją żoną będę. Patrzaj, wszakże dość przystojną jestem; trochem w prawdzie niezgrabna, znarowiona, uparta, ale cóżto znaczy? ja cię jednakże jeżeli brata mojego wybawisz, bardzo, bardzo, kochać będę. Tak, tak Eugeniuszu! poprzysięgam na ten złoty krzyżyk, w którym znajdują się białe włosy matki mojej; że pójdę za tego, który ciebie zastąpi.

— Luba, droga, nieoceniona sestro! zawołał Eugeniusz. Niestety! wszystkie twoje marzenia, jakże do uiszczenia trudne. Ateż porzucmy już to miejsce.« dodał z uśmiechem, »bo jeżeli dalej w taki zapał wpadać będziesz, natenczas w rzeczy samej lękać się muszę, abyś w ten dół nie skoczyła.«

Nie słyszałem, już co na to odpowiedziała Krystyna: wkrótce wszystko troje straciłem z oczu. Ale tego lubego, pełnego prostoty dziewczęcia nie mogłem sobie żadną miarą wybić ani z myśli, ani z serca.

Drugiego dnia wieczorem, kiedy wszyscy troje siedzieli przy skromnej wieczerzy, i kiedy nie mogąc nie do ust wziąć z umartwienia, jedno drugiemu ze łzami patrzyło w oczy; usłyszeli moene do drzwi pukanie. »Kto tam?« zawołał młodzieniec prędko otarłszy splakane oczy.

— Dobry wieczór! czy zastałem nowo zaciężnego Eugeniusza Livon?

— Oto jestem, panie sierzancie,«

Oto list! rzekł stary żołnierz, i rzucił go na stół. Eugeniusz jął czytać, z początku zwolna, a potem coraz spieszniej. Był to formalne od służby uwolnienie. Ostłupiały wlepił oczy w sierżanta.

— Czemuż się we mnie wpatrujesz, toć się ma rozumieć, że inny wstępuje na twoje miejsce. Żal mi ciebie; to nie dobrze, wcale nie dobrze; wasy i trochę armatniego prochu byłyby cię wyniosły wysoko. Ale mniejsza z tem, kiedyś nato nieczuły, i kiedyś szczęśliwy — więc żyj sobie zdrów. Dobranoc! — I już chciał odejść. »Bomby i granaty; na śmierć zapomniałem,« zawołał wracając się. »Czy Krystyna Livon jest twoją Siostrą? gdzież ona jest?

— Oto ta Panie sierżancie, — rzekł Eugeniusz wskazując na Krystynę, która z tak wielkiej i tak niespodziewanej radości, pobladła zupełnie.

— Coś tu mam i dla ciebie, moja panienko. — To mówiąc, rzucił drugi list na stół. Eugeniusz dobył spiesznie butelki z winem, i przyniósł szklanekę, Ludwika nalewała; stary, mrukliwy sierżant popijał i prawił. Tymczasem Krystyna drżąc na wszystkich członkach, obracała list na wszystkie strony; a jej niespokojność wzrastała z każdą chwilą.

— Ach, kochana Krystyno! — rzekł Eugeniusz; daj mi ten list. W rostargnieniu o sobie tylko myślałem i zapomniałem o wszystkiém. Zobaczę kobyto był, który się ważył pisać do ciebie! — To mówiąc przebiegał spiesznie pismo.

— Czytaj na głos, rzekła Krystyna. Czytaj, choćby tam nie wiedzieć co było. — Eugeniusz czytał głośno:

»Mościa Panno!

»Niczego nie żądam, i żadnego sobie nie roszczę prawa, »idę bez żadnego warunku, i zastępuję jęj brata; bez niego »obejść się możesz, a bezemnie obejdą się wszyscy. Jednakże »jestem dobry człowiek, kocham WPannę, a kocham serdecznie »od tęg chwili, w której płacząc ją widziałem; jeżeli WPan- »na masz nademną litość, weź swój złoty krzyżyk, w którym »znajdują się twojęj matki włosy, i który owego wieczora w »świecie księżyca na twojęj szyi błyszczał; weź go, i połóż »w owęj szczelinie, która znajduje się tuż przy konarach w »pniu wielkiego wiązu. Potem czekaj WPanna na mnie dwa »lata; a jeżeli nie zginę, przyniosę go WPannie na powrót. »Pamiętaj, żeś na ten krzyżyk przysięgę złożyła,«

— Cóżto ma znaczyć? — zapytał zdumiany Eugeniusz. Któżby o tęg uogł wiedzieć; Panie sierżancie, czy pojmujesz tęg sprawę?

— Toć ona dość zawiła ale w tęg widoczna, że was ktoś podsłuchał.

— I czemuż nie było mu udać się do mnie otwarcie? rzekł młodzieniec.

— Ba, — czemu, odpowiedział stary wojak, widać że się obawiał być źle przyjętym; a przytęg, w głowie tak młodo, i tak źo czytało się romansów. Pisać łatwiej, ale trudniej mówić, zwłaszcza, kiedy kto do tęg nieprzyzwyczajony. Ołóžio cała przyczynna.

— Eugeniusz potrząsł na to głową. »Panie sierżancie,« rzekł nakoniec, »daj mi rękę! Nie przyjmuję tęg zastępcy; siostra moja nie powinna stać się ofiarą. Idę z WPanem; to mówiąc chwycił za papier, i już go chciał podrzęc; ale Krystyna ujęła go spiesznie za rękę i rzekła:

— Twój opór daremny; bo ja tęg żądam koniecznie! Co on uczynił, jest dobre i ludzkie; oprócz tęg idzie bez żadnego warunku; przytęg, jak pisze, jest nieszczęśliwy — tym go tylko sposobem mogę otrzymać i uszczęśliwić; chcę go kochać, chcę, i będę go kochać z całej duszy! Zresztą, dobrze zrobił, że się nie pokazywał; któż wie; może odjazd jego byłby zbyt żalowany. Tam gdzie mi kazał, zaniosę mój krzyżyk, — tylko chciałabym wiedzieć.... Panie sierżancie, czy go widziałeś?...

— Nie wiele.

— Nie prawdaz? on... nie jest ani chromy, ani garbaty?

— A to mi dziecinne pytanie! albowię w francuzkiém wojsku znajduj się garbaci i kulawi! przecięžio moja panno, tam są ludzie, tak co do budowy ciała bez żadnej przywary, jak i co do rozumu nielada chłystki.

— Jestżeto jaki dobry człowiek? — rzekł Eugeniusz.

— Za to ręczę, że dobry.

— A więc, Panie sierżancie, — rzekła Krystyna, zdejmując krzyżyk na czarnej wstążce z pięknej swojej szyjki, — powiedz mu, że wszystko dobre, bardzo dobre uczynił, i połóż sam ten krzyżyk w rozpadlinie starego wiązu. Potem — nie mów mu nic więcej — pamiętaj! Lecz staraj się o to, abyś w czasie z nim do mnie powrócił, i mógł mi powiedzić: oto on stał się godnym ciebie, przez swój zawód szlachetny i męzny.

Eugeniusz i Ludwika spoglądali na dziewczynę, nie mogąc ani słowa przemówić.

Grenadjer powstał, zdjął czapkę z głowy, wziął z rąk dziewczicy krzyżyk, otarł sobie łzę po lieu płynącą, i rzekł: »Dobrze.«

Skoro odszedł, Krystyna zwróciła się do swego brata i do przyszłej bratowej. Już ona nie była taką jak wprzód; jęj charakter zwolnił i stał się poważniejszym. »Ludwiko,« rzekła uroczyście, »życz mi szczęścia; teraz i ja oblubienicą jestem; zakład ślubu oddałam w ręce grenadjera gwardyi.«

Doniesienia Urzędowe.

Nr. 1650.

RADA ADMINISTRACYJNA Okręgu Krakowskiego.

Gdy P. Józef Szembek Właściciel dóbr Po remba, w podaniu swém na dniu 30 Grudnia r. z. uczynioném, zadeklarował z dniem ostatnim Czerwca r. b, stósownie do obligu, spłacić lokowane na tychże dobrach kapitały instytucie jako to:

a) Złp. 8,148 pod poz. 3 wykazu hypotecznego dla kościoła WW. SS. w Krakowie.

b) Złp. 11,000 pod pozycją 32 tegoż wykazu do Towarzystwa Dobroczynności.

c) Złp. 10,000 pod poz. 33 tegoż Wykazu do Bractwa Miłosierdzia i Banku Pobożnego.

d) Złp. 1,320 pod tąż samą pozycją wykazu rzeczzonego do Szpitala Braci Miłosierdzia na Kazimierzu.

e) Złp. 1,020 pod tąż pozycją 33 Wykazu hypotecznego do Towarzystwa Dobroczynności,

f) Złp. 6,000 pod poz. 44 Wykazu rzeczzonego do Szpitala S. Łazarza w Krakowie, nakoniec:

g) Złp. 4,000 pod tąż pozycją 44 Wykazu w mowie będącego, także do Towarzystwa Dobroczynności w Krakowie należące, a ogólną summę Złp. 41,488 wynoszące; Rada Administracyjna przeto podaje niniejszemu do wiadomości, iż życzący sobie jaką summę z wymienionych wypożyczyć, zechcą podania swe z dołączeniem Wykazów hypotecznych realności, na której summa żądana ma być zabezpieczoną, do Rady Administracyjnej najdalej po koniec Kwietnia r. b. złożyć.

Kraków dnia 12 Lutego 1849.

Za Prezesa,

K. Hoszowski.

Sekr. Jlny Wasilewski.

Nro 113.

CESARSKO - KRÓLEWSKI

PROKURATOR PRZY TRYBUNALE

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Odnosnie do Reskryptu JW. Gubernatora Galicyi z d. 21 Grudnia r. z. do Nr. 381 K. P. wydanego, Reskrytem JW. Prezesa Sądu Wyższego z d. 8 Stycznia b. r. Nr. 35 objawionego, we wzgłędzie tymczasowego obsadzenia posady Komornika Sądowego; — Prokurator wzywa osoby ukwalifikowane, do sprawowania Urzędu Komornika Sądowego, ażeby najdalej z dniem ostatnim b. m. i r. dowody kwalifikacyjne w Biórze urzędu swego złożyć nie omieszkały.

Kraków dnia 5go Lutego 1849

A. Cukrowicz.

J. Więckowski.

(2r.)

O postępowaniu z pięcioprocentowymi obligacjami bankowymi i sześcioprocentowymi obligacjami domestykalnymi stanów niższo-austryackich, dnia 8 Listopada 1848 w rządzie 23 wylosowanemi.

W skutek dekretu c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 10go t. m., podaje się z odniesieniem się do okólnika z dnia 29 listopada 1829 do liczby 8,345 do publicznej wiadomości, że pięć procentowe obligacje bankowe, dnia 8 listopada w rządzie 23 wylosowane, mianowicie Nr. 16,847 do Nru 17,485 włącznie, i umieszczone później w tym rządzie sześcioprocentowe obligacje domestykalne stanów niższo-austryackich, mianowicie: Nr. 15, 16, 19, 21, 25, 28, 30, 31, 32, 34, 35, 38, 39, 40, 43, 44, 46, 47, 48 i 49, wymieniane będą stósownie do postanowień najwyższego patentu z dnia 21 Marca 1818 na nowe po pięć, a odnośnie i po sześć procentu w monecie konwencyjnej przynoszące zapisy długu stanu.

We Lwowie dnia 20 listopada.

Wacław ZALESKI,
Gubernator krajowy.

Agenor hrabia GOŁUCHOWSKI,
gub. Vice-Prezyd.

• Jędrzej Etmayer Adelsburg,
radzca nadworny.

Karol de Zbyszewski,
radzca gubernialny.

Statuta stowarzyszenia „deutsche Flagge“ (niem. handera).

Stowarzyszenie w Wiedniu „die deutsche Flagge“, przyjęło następujące statuta i oświadczyło życzenie powszechnego ogłoszenia, które też statuta na wezwanie wysokiego Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 17 Października r. b. do liczby 5999 niniejszym ogłasza się:

Statuta stowarzyszenia „die deutsche Flagge“:

1) Celem towarzystwa jest: działać dla ojczyzny niemieckiej, a to zbierając dary, które wielkorządcy dla wystawienia na południu floty niemieckiej do rozrządzenia oddane będą.

2) Wszelkie dary, chociażby najmniejsze, przyjmuje się. Członkiem stowarzyszenia jednakże ten tylko zostanie, kto się zobowiąże składać miesięcznie przynajmniej po 4 kr. mon. konw., albo złożyć raz na zawsze przynajmniej 1 złr. mon. konw.

3) Aby to patriotyczne przedsięwzięcie znalazło w prowincjach udział, na jaki zasługuje, postarają się umocowani wysłannicy o to, aby w różnych miejscach powstały stowarzyszenia filialne, którychby punktem centralnym był Wiedeń. Wysłannicy nasi nie mogą atoli w żadnym razie przyjmować składek.

4) Przewodniczącymi stowarzyszeniom filialnym mogą być: panowie komendanci gwardyi, panowie szefowie domów kupieckich i osoby, posiadające zaufanie stowarzyszenia.

5) Przewodniczący stowarzyszeniom filialnym utrzymują księ-

gę kasową, do której, wymieniwszy nazwisko dawcy, zaciągną złożony dar za wydaniem poświadczenia odebrania.

6) W celu uchylenia każdego możliwego posądzenia, ogłoszona będzie co miesiąc tak kwota ogólna każdego stowarzyszenia filialnego, jako też znaczniejsze z pomiędzy kwot pojedynczych, a u każdego przewodniczącego stowarzyszeniu filialnemu znajduje się księga kasowa z obliczonymi sumami miesięcznymi do przejrzenia dla każdego.

7) Przewodniczący stowarzyszeniom filialnym będą z końcem każdego miesiąca przesyłali zebrane dary bezpośrednio domowi Gerold w Wiedniu. Ten składa otrzymane pieniądze aż do dalszego rozporządzenia wielkorządcy w jakiej kassie państwa.

8) Należyte oddanie kwot kontrolować będzie powszechna jawność, pan profesor Fuster i pan Fr. Gerold.

9) Przewodniczący stowarzyszeniom filialnym, otrzymają tymczasem przez założycieli stowarzyszenia „die deutsche Flagge“ podpisane, pieczęcią stowarzyszenia opatrzone pełnomocnictwo.

10) Gdyby dary złożono u osób do tego nieupoważnionych, to my nie jesteśmy za to odpowiedzialni.

11) Konieczne wydatki stowarzyszenia opędzać się będzie z wpływających darów, i składać z nich rachunki publiczne.

12) We wrześniu odbędzie się ogólne zgromadzenie członków stowarzyszenia, na którym obradować się będzie nad sprawami stowarzyszenia i obierze przełożonych. Aż do tego czasu kierować niem będą założyciele stowarzyszenia.

Czas i miejsce tego zgromadzenia oznajmi się wprzód dokładniej.

Założyciele stowarzyszenia „die deutsche Flagge“

Karol Kirschuek.

Henryk Weil.

Kontrolor

Prof. Dr. Fuster.

Kontrolujący kasyer centralny

Fryderyk Gerold.

Imieniem reszty członków wydziału

M. Lorenz,

kupiec.

Jérzy Zimmermann,

od komitetu studentów stowarzyszeniu na członka wydziału dodany.

Biuro trudniące się kierownictwem spraw stowarzyszenia, znajduje się w gmachu konwiktowym (Konwiktgebäude) na placu uniwersytetu.

We Lwowie dnia 26 Października 1848 r.

Wacław ZALESKI,

Gubernator krajowy.

Agenor hrabia GOŁUCHOWSKI,

gub. Vice-Prezyd.

Jędrzej Etmayer Adelsburg,

radzca nadworny.

Gustaw Gerard de Festenburg,

radzca gubernialny.

Uwiedomienie Literackie.

W Księgarni **St. Gieszkowskiego** jest do nabycia:

PRZYJACIEL LUDU

od r. 5^{so} do 14^{so},

którego cena bardzo zniżona

8 Złp. za Rocznik.

Kto te dziesięć roczników razem zakupi, otrzyma je za **10 Tal.;** — oprócz tego jako premią część pierwszą dzieła ważnego: „Mała Encyklopedia polska,“ gratis.

Wszystkie Księgarnie krajowe i zagraniczne przyjmują na nie zamówienia.

Nad wartością pisma tego długo rozwodzić się nam nie trzeba. Jest ono skarbcem, do którego już rok 15ty zbierają się wszelkie

pamiętki narodowe dawniejszych i nowszych czasów. Zawiera nie mało przedmiotów z dziejów ojczystych i pamiątek z historii, obyczajów i zwyczajów, jeografii, historii naturalnej, wiele powieści i powiastek, poezyi i pieśni ludu. Mnóstwo rycin nie mało się przyczynia do jego ważności, między którymi wiele znajduje się rzadkich i ciekawych. — Cały Przyjaciel Ludu stanowi małą bibliotekę, którą w każdym domu, w każdej familii być winna. Dla ułatwienia nabycia, postanowiła księgarnia niżej podpisana zniżyć ceny wżwż wymienionych Roczników z 3ch Tal. na 8 Złp.

Roku 1go i 2go zupełnie brakuje w handlu. — Roku zaś 3go i 4go kilkanaście jeszcze egzemplarzy jest w zapasie, i te sprzedają się po 15 Złp. Cena zaś bieżącego rocznika 15go nie zniża się, lecz zostaje Tal. 3.

Zapisywać można po wszystkich księgarniach i urzędach pocztowych.

Leszno i Guiezno, d. 16 Września 1848.

Księgarnia Ernesta Günthera.